

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนามาตรฐานการดูแลผิวหนังทารกเกิดก่อนกำหนด

ผู้เขียน นางสาวศกากรณ์ นันทา

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประคิน	สุจฉายา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปริศนา	สุนทรไชย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนามาตรฐานการดูแลผิวหนังทารกเกิดก่อนกำหนด โดยใช้แนวคิดเชิงระบบและกระบวนการพยาบาล ร่วมกับแนวทางการดูแลผิวหนังทารกแรกเกิดของสมาคมพยาบาลทารกแรกเกิดแห่งสหรัฐอเมริกา ความตรงเชิงเนื้อหาของมาตรฐานทดสอบโดยผู้เชี่ยวชาญทางกุมารเวชศาสตร์ด้านการรักษา การศึกษาพยาบาล และการปฏิบัติการพยาบาลทารกเกิดก่อนกำหนดจำนวน 22 คน ตามเทคนิคเดลฟาย โดยส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 รอบ ได้มาตรฐานการดูแลผิวหนังทารกเกิดก่อนกำหนด จำนวน 13 มาตรฐาน ประกอบด้วย มาตรฐานเชิงโครงสร้าง เชิงกระบวนการ และเชิงผลลัพธ์ ดังนี้

มาตรฐานเชิงโครงสร้าง ประกอบด้วย 5 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 หอผู้ป่วยทารกแรกเกิดมีนโยบาย และวัตถุประสงค์ในการดูแลผิวหนังทารกเกิดก่อนกำหนด กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร จำนวน 2 ข้อย่อย มาตรฐานที่ 2 พยาบาลที่รับผิดชอบในการบริหารและการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดต้องมีคุณสมบัติ มีความสามารถ และมีจำนวนที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน จำนวน 3 ข้อย่อย มาตรฐานที่ 3 หอผู้ป่วยทารกแรกเกิดต้องมีแผนงบประมาณในการดูแลผิวหนังทารกเกิดก่อนกำหนดไว้ชัดเจน จำนวน 2 ข้อย่อย มาตรฐานที่ 4 หอผู้ป่วยทารกแรกเกิดต้องมีอาคารสถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับการดูแลผิวหนังทารกเกิดก่อนกำหนดที่เหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินงาน จำนวน 2 ข้อย่อย และมาตรฐานที่ 5 หอผู้ป่วยทารกแรกเกิดควรมีการประกันคุณภาพการดูแลผิวหนังทารกเกิดก่อนกำหนด จำนวน 6 ข้อย่อย มาตรฐานเชิงกระบวนการ ประกอบด้วย

4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 การรักษาความสมบูรณ์ของผิวหนัง จำนวน 9 ข้อย่อย มาตรฐานที่ 2 การป้องกันและลดการแตกทำลายของผิวหนัง จำนวน 30 ข้อย่อย มาตรฐานที่ 3 การดูแลผิวหนังเมื่อผิวหนังแตกทำลาย จำนวน 9 ข้อย่อย และมาตรฐานที่ 4 การส่งเสริมการหายของผิวหนังที่แตกทำลาย จำนวน 4 ข้อย่อย และมาตรฐานเชิงผลลัพธ์ ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ผลลัพธ์ของการรักษาความสมบูรณ์ของผิวหนัง จำนวน 1 ข้อย่อย มาตรฐานที่ 2 ผลลัพธ์ของการป้องกันและลดการแตกทำลายของผิวหนัง จำนวน 2 ข้อย่อย มาตรฐานที่ 3 ผลลัพธ์ของการดูแลผิวหนังเมื่อผิวหนังแตกทำลาย จำนวน 2 ข้อย่อย และมาตรฐานที่ 4 ผลลัพธ์ของการส่งเสริมการหายของผิวหนังที่แตกทำลาย จำนวน 3 ข้อย่อย

จากนั้นได้นำมาตรฐานไปตรวจสอบความเป็นไปได้ของการปฏิบัติการดูแลผิวหนังทารกเกิดก่อนกำหนด โดยการสังเกตการปฏิบัติการดูแลผิวหนังทารกเกิดก่อนกำหนดเทียบกับมาตรฐานที่พัฒนาขึ้นของพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์การดูแลทารกเกิดก่อนกำหนด จำนวน 10 คน ที่หอผู้ป่วยเด็ก 2 โรงพยาบาลพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า พยาบาลมีการปฏิบัติตามมาตรฐานเชิงกระบวนการเพียงร้อยละ 30.8 ของมาตรฐานที่พัฒนาขึ้น

พยาบาลที่ปฏิบัติงานในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดควรนำมาตรฐานการดูแลผิวหนังทารกเกิดก่อนกำหนดไปใช้เพื่อคุณภาพการพยาบาลและเพื่อดำรงไว้ซึ่งความสมบูรณ์ของผิวหนังของทารกแรกเกิดก่อนกำหนด และควรมีการทบทวนถึงนโยบาย จำนวนพยาบาล และงบประมาณของหน่วยทารกแรกเกิดเพื่อให้พยาบาลสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

Thesis Title Development of Skin Care Standard for Premature Infants

Author Miss Pagabhorn Nunta

Degree Master of Nursing (Pediatric Nursing)

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Prakin	Suchaxaya	Chiarperson
Assistant Professor Prissana	Soontornchai	Member

ABSTRACT

The main objective of the study was to develop the skin care standard for premature infants based on system concept, nursing process and guideline for neonatal skin care practice developed by American National Association of Neonatal Nurse. The content validity of the standard was examined by 22 pediatric specialists in medicine, nursing education, and nursing service using Delphi technique. Questionnaires were sent to each specialist 3 times. Results were developed into 13 standard of the skin care for premature infants. The standard consisted of structural, process, and outcome standard as follows:

Structural standard consisted of 5 standards, including neonatal care unit has policy and objective of skin care for premature infants (2 items), neonatal nursing staff must have appropriate attribute, competency, and quantity for caring premature infants (3 items), neonatal care unit has clear budget plan for skin care for premature infants (2 items), neonatal care unit has enough and appropriate structure and equipments for skin care for premature infants (2 items), and neonatal care unit has quality assurance for skin care for premature infants (6 items). Process standard consisted of 4 standards, including maintenance of skin integrity (9 items), prevention and decrease of skin breakdown (30 items), caring for skin breakdown (9 items), and promotion of skin healing (4 items). Outcome standard consisted of 4 standards, including outcome of

maintenance skin integrity (1 item), outcome of prevention and decrease of skin breakdown (2 items), outcome of caring for skin breakdown (2 items), and outcome of promotion of skin healing (3 items).

Later, the standard was tested for practability by observing skin care practice among 10 neonatal nurses who had experiences in nursing service at pediatric unit 2 Phraphutthabat hospital Saraburi province. The result showed that the staff nurses practiced only 30.8% of process standard.

Nurses who care for premature infants should use the standard of the skin care for premature infants to improve quality of nursing care and maintain the integrity of the premature infants skin. Policy, number of nurses, and budget of the neonatal unit should be reviewed in order for the nurses to be able to practice as the standard.